

JUNOT DÍAZ

FULLADÁS

JUNOT DÍAZ

Fulladás

A fordítás az alábbi kiadvány alapján készült:

JUNOT DÍAZ: DROWN

Copyright © Junot Díaz, 1996

Riverhead Books, New York

A kiadvány sem részben, sem egészben nem sokszorosítható
a kiadó írásos engedélye nélkül!

Fordította: Pék Zoltán

A borítót tervezte: Slemmer Karolina

Szerkesztette: Balikáné Bognár Mária

Magyarországi kiadó:

Cor Leonis Films Kft.

1056 Budapest, Váci u. 56–58.

Felelős kiadó: Vágási Emőke

Elérhetőség: corleonis@corleonis.hu

Weboldal: www.corleonis.hu

Webshop: konyvaruhaz.corleonis.hu

ISBN 978-963-89732-0-7

Készült a Korrekt Nyomdaipari Kft.-nél

(www.korrektnyomda.hu)

Felelős vezető: Barkó Imre ügyvezető igazgató

Para mi madre
Virtudes Díaz

Tartalom

Ysrael	11
Fiesta, 1980	25
Aurora	42
Aguantando	58
Fulladás	74
Srác	88
Edison, New Jersey	93
Hogyan randizz barna, fekete, fehér vagy félvér csajjal	109
Pofátlan	114
Negocios	121

*Már az, hogy én
leírom neked
angolul,
eltorzítja azt, amit én
mondanék neked.*

A téma:

*hogyan magyarázom el, hogy
az angol nyelv nem én vagyok,
bár nem vagyok semmi más sem.*

GUSTAVO PÉREZ FIRMAT

Ysrael

1.

Úton voltunk a boltba, sörért mentünk a tíómnak, amikor Rafa mozdulatlanul megállt és oldalt biccentette a fejét, mintha egy üzenetet hallgatna, amit én nem hallok, amit messziről sugároznak. Közel volt a bolt, hallatszott a zene és a részeg hangok finom kopogása. Kilencéves voltam azon a nyáron, a bátyám tizenkettő, ő akarta látni Ysraelt, ő nézett Barbacoa felé és mondta, Meg kéne látogatnunk azt a gyereket.

2.

Mami minden nyáron lepasszolt bennünket vidékre. Két műszakban dolgozott a csokoládégyárban, és nem volt se ideje, se ereje még ránk is figyelni szünidőben. A nagybátyánknál laktunk egy kis faházban Ocoa mellett; az udvar körül rózsabokrok izzottak, akár a tájoló pontjai, és a mangófa mély árnytakarókat terítettek, ahol lehetett lustálkodni és dominózni, de a campo, a vidék egyáltalán nem hasonított a mi Santo Domingó-i környékünkre. Vidéken nem volt mit csinálni, mit nézni. Nemhogy tévé nem volt, de áram sem, úgyhogy Rafa, aki idősebb lévén többet tapasztalt már, minden reggel nyugösen és elégedetlenül kelt. Kiállt az udvarra sortban, felnézett a hegyekre, a vízként

összeállt ködre, a bucarefákra, amik megannyi jelzőtüzként világítottak a hegyen. Ez egy nagy szar, mondta.

Még annál is nagyobb, mondtam.

Ja. Ha hazamegyünk, tombolni fogok, megdugom mindegyik csajomat, aztán megdugom mindenki másét is. És éjjel-nappal táncolok. Olyan leszek, mint azok a rekor-derek, akik négy-öt napon át megállás nélkül táncoltak.

Tío Miguel adott nekünk feladatokat (főleg fát aprítottunk a füstölőbe és vizet hordtunk a folyóról), de ez kábé addig tartott, mint lekapni a pólónkat, és akkor ott volt előttünk az egész rohadt, üres, rohadt-üres nap. Halat fogtunk a patakokban, és órákon át kutyaoltunk a völgyben, hogy lányokat lássunk, akik nem is voltak ott; csapdákat állítottunk állatoknak, de nem kaptunk el egyet sem, és hideg vízzel edzettük a kakasokat, vödörszám öntöttük rájuk. Nagyon igyekeztünk lefoglalni magunkat.

Engem nem zavartak ezek a nyarak, és nem felejttem el őket, mint Rafa. Otthon a Capitalban neki voltak barátai, kemény csávók, akik jól lelakták a környéket és azt firkálták a falakra meg a járdára, hogy *chocha* és *toto*. Otthon a Capitalban szinte nem is szólt hozzám, már azon kívül, hogy Kuss, pendejo. Kivéve, ha ki volt akadva, mert akkor kismillió módon ócsárolt. Főleg a bőrömet, a hajamat, az ajkam méretét. Haiti szája van, mondta a haverjainak. Hé, Señor Haiti, Mami a határon talált és csak azért fogadott be, mert megesett rajtad a szíve.

Amikor voltam olyan hülye és visszafóráztam neki – olyanokat, hogy a haja a hátán is nő, vagy amikor a pingája vége citrom nagyságúra dagadt –, a szart is kiverte belőlem, úgyhogy a végén mégis elszaladtam. A Capitalban annyit verekedtünk Rafával, hogy a szomszédok rendszeresen seprűnyelet törtek el a hátunkon, hogy szétválasszanak ben-

nünket – de vidéken ilyesmi nem volt. Vidéken barátok voltunk.

Azon a nyáron, amikor kilencéves voltam, Rafa egész délutánokat szövegelt arról a chicáról, akivel éppen nyomult – nem mintha a vidéki lányok olyan könnyen hanyatt vágták volna magukat, mint a Capitalban, de a smárolás, mondta, ugyanúgy megy. Elvitte a vidéki csajokat a gáthoz fürödni, és ha mázlija volt, megengedték neki, hogy betegye a szájukba vagy a seggükbe. La Mudával ezt csinálta majdnem egy hónapig, mire a lány szülei fülébe jutott a dolog, és soha többé nem engedték ki a házból.

Rafa örökké ugyanabban a szerelésben ment a csajokhoz: abban az ingben és nadrágban, amit apa küldött az Államokból előző karácsonyra. Én mindig követtem Rafát, próbáltam rávenni, hogy magával vigyen.

Nyomás haza, mondta. Pár óra múlva jövök.

Elkísérlek.

Te csak ne kísérsz sehová, csak várjál meg.

Ha tovább nyaggattam, belebokszolt a vállamba és továbbment, míg nem láttam belőle mást, mint az inge színét a levelek közti résekben. Ilyenkor bennem valami megpetyhüdt, akár a vitorla. A nevét kiáltottam, de ő csak sietett tovább, nyomában reszkettek a páfrányok, ágak és virághüvelyek.

Este aztán, amikor ágyban fekvé hallgattuk a cinktetőn futkosó patkányokat, elmesélte, miket csinált. Akkor hallottam tetáról, chocháról és lechéről. Rám se nézve mesélt. Volt egy félig haiti lány, akit kiszúrt magának, de végül a nővérevel jött össze. Egy másik azt hitte, hogy ha utána Coca-Colát iszik, nem esik teherbe. És volt egy, aki már terhes volt és szart a világra. Mesélés közben Rafa összefűzte kezét a tarkóján, a bokáját keresztbe tette. Jóképű volt.

A szája sarkából beszélt. Túl fiatal voltam, hogy a zömét megértsem annak, amit mond, de azért hallgattam, hátha hasznát veszem a jövőben.

3.

Ysrael egy másik történet. Az emberek még itt, Ocoa in-nenső oldalán is hallottak róla, arról, hogy kiskorában egy disznó leharapta az arcát, meghámozta, akár egy narancsot. Lehetett vele ijesztgetni, a nevétől sikoltoztak a gyerekek, rosszabb volt, mint el Cuco vagy la Vieja Calusa.

Először előző évben láttam Ysraelt, pont azután, amikor a gátat befejezték. A faluban lődörögtem, amikor egy egy-motoros repülő suhant át az égen. Ajtó nyílt a törzsén, és egy férfi nagy bálákat rugdosott ki, amiket felkapott a szél, és ezer meg ezer röplappá robbantott szét. Azok a lapok olyan lassan lebegtek le, akár a pillangószirmok, és kide-rült, hogy birkózók poszterei, nem politikusoké, és mi gye-rekek ekkor kezdtünk el ordibálni. A gépek általában csak Ocoát terítették be, de ha sokat nyomtattak, a közeli falvak is kaptak, főleg ha nagy meccsről vagy választásról volt szó. Hetekig röplapokkal voltak tele a fák.

Egy sikátorban szúrtam ki Ysraelt, épp egy röplapköteg fölé hajolt, aminek nem oldódott ki a madzagja. Maszkot viselt.

Mit csinálsz?, kérdeztem tőle.

Szerinted mit csinállok?

Felkapta a papírköteget és futásnak eredt. Meglátta né-hány fiú, és üvöltve utánaeredt, de az aztán bírt futni.

Az Ysrael!, mondták nekem. Tök *ronda*, és van itt egy rokona, de őt se bírjuk. És olyan a képe, hogy elhánynád magad!

Később elmeséltem a bátyámnak, amikor hazajött. Rafa felült az ágyában. Átlátszott a maszkja?

Nem igazán.

Meg kell néznünk.

Azt mondják, durva.

Azelőtt este, hogy elmentünk megkeresni, Rafa nem bírt aludni. Belerúgott a szúnyoghálóba, és hallottam, amint az elreped. Tío az udvarban vedelt a haverjaival. Előző nap győzött Tío egyik kakasa, és azt tervezte, hogy elviszi a Capitalba harcolni.

Az itteniek csak lószarba fogadnak, mondogatta. Egy vidéki csak akkor fogad nagy pénzben, ha szerencsésnek érzi magát, és hányan érzik szerencsésnek itt magukat?

Hát te most szerencsésnek érezheted magad.

Azt meghiszem. Pont ezért kell találnom olyanokat, akik hajlandók rendes pénzben fogadni.

Kíváncsi lennék, Ysrael arcából mennyi maradt meg, mondta Rafa.

A szeme megvan.

Az jó, nyugtatott meg. Az ember azt hinné, hogy a disznó elsőnek szemre megy. A szem puha. És sós.

Honnét tudod?

Megnyaltam egyet, felelte.

Talán a fülét lerágta.

Meg az orrát. Mindent, ami kiáll.

Mindenki másként tippelte a sérülés nagyságát. Tío azt mondta, nem olyan szörnyű, csak az apja nagyon érzékeny rá, hogy gúnyolják a legidősebb fiát, ezért van a maszk. Tía meg azt mondta, ha meglátnánk az arcát, egész életünkben szomorúak lennénk. Szerencsétlen fiú anyja ezért tölt minden napot a templomban.

Soha nem voltam még szomorú pár óránál tovább, és

teljesen beszartam a gondolattól, hogy az érzés egész életemre megmaradhat. A tesóm éjjelente az arcomat csipdeszte, mintha mangó lennék. Az arcát, mondta. Meg az állát. De a homlok sokkal nehezebb dió. A bőr ott feszes.

Jól van, mondtam. Ya.

Másnap reggel visítottak a kakasok. Rafa a gazba locsantotta a poncherát, aztán az udvarról behozta a cipőnket, kikerülve a nagy halom kakaóbabot, amit Tía száradni tett ki. Rafa bement a füstölőbe és a késével meg két narancssal jött ki. Meghámozta őket, és az egyiket nekem adta. Amikor hallottuk, hogy Tía köhög a házban, elindultunk. Folyton arra vártam, hogy Rafa mikor küld vissza, és minél tovább hallgatott, annál izgatottabb lettem. Kétszer a számra tapasztottam a tenyeremet, nehogy felnevessek. Lassan mentünk, facsemetékbe és kerítésoszlopokba kellett kapaszkodnunk, különben legurulunk a szedres lejtőn. Füst szállt fel a földekről, amiket előző éjjel égettek fel, és a fekete hamuból a fel nem robbant vagy el nem dőlt fák úgy meredtek az égnek, akár a lándzsák. A domb alján azon az úton mentünk tovább, ami Ocoába vitt. Én a két üres coca-colás üveget vittem, amit Tío a tyúkólban dugott el.

Csatlakoztunk két nőhöz, szomszédokhoz, akik a boltnál vártak. Misére tartottak.

Az üvegeket a pultra tettem. Chicho összehajtotta a tegnapi *El Nacionalt*. Amikor az üresek mellé tele kólásüveget tett, azt mondtam, A pénzt kérjük.

Chicho a pultra könyökölt és végigmért. Biztos, hogy ezért küldtek?

Biztos, feleltem.

Remélem, hogy odaadod a pénzt a tíódnak, mondta. A pastelítót és chicharrónt bámultam, amit bogárszaros üveg alatt tartott. A pultra csapta az aprót. Én ebbe nem

szólok bele, mondta. A te dolgod, hogy mit csinálsz a pénzzel. Én csak egy üzletember vagyok.

Mennyi kell nekünk ebből?, kérdeztem Rafát.

Az összes.

Nem vehetünk valamit enni?

Spóroljunk itálra. Később nagyon szomjas leszel.

Együnk inkább.

Ne légy hülye.

És ha csak rágót veszek?

Add ide a pénzt, mondta.

Jól van na, csak kérdeztem.

Akkor hagyd abba. Rafa szórakozottan nézett előre; mindenkinél jobban ismertem ezt az arckifejezést. Valamit forgatott a fejében. Időnként odasandított a két nőre, akik hangosan beszélgettek, karjukat összefonva nagy mellükön. Amikor az első autóbusz zörögve megállt, és a nők felszálltak, Rafa figyelte a ruhájuk alatt ringó seggüket. A cobrador kihajolt az ajtón, Na?, mire Rafa, Húzz el, kopinger.

Mire várunk?, kérdeztem. Ebben volt légboldi.

Fiatalabb cobradort akarok, mondta Rafa, még mindig az utat nézve. A pulthoz mentem és az ujjammal kopogtam az üvegen. Chicho adott egy pastelitót, és miután a zsebembe dugtam, odacsúszttam neki egy érmét. Az üzlet az üzlet, mondta Chicho hangosan, de a bátyám rá se hederített. A következő autóbuszt intette le éppen.

Ülj hátra, mondta. Ő beállt az ajtóba, a lábujja kilógott a levegőbe, keze az ajtó felső szélét markolta. A cobrador mellett állt, aki egy-két évvel fiatalabb volt nála. Próbálta leültetni Rafát, de ő megrázta a fejét azzal a ki-van-csukva vigyorával, és mielőtt vitára került volna sor, a buszos sebességbe tette a járgányt és feltekerte a rádiót. *A La chica de la novela* még mindig a slágerlistákon volt. Nem hiszem

el, mondta mellettem egy férfi. Naponta százszor lejátsszák azt a vainát.

Mereven ereszkedtem le az ülésre, de a pastelito már így is zsírfoltot hagyott a nadrágomon. Coño, morogtam, aztán kivettem, és négy harapással befaltam. Rafa nem figyelt. Ahányszor a busz megállt, leugrott és segített a népeknek felhozni a csomagjukat. Amikor egy sor megtelt, leeresztette a lehajtható középső ülést a következőnek. A cobrador, egy afrofrizurás, cingár srác, próbált lépést tartani vele, a buszost meg lefoglalta a rádió, nem vette észre, mi történik. Ketten Rafának fizették a viteldíjat, amit ő odaadott a cobradornak, aki éppen visszajárót számlolt valakinek.

Az ilyen foltokkal vigyázni kell, mondta mellettem a férfi. Nagy foga volt és tiszta puhakalapot viselt. A karján sodronyszerű izmok dagadtak.

Ezek túl zsírosak, feleltem.

Hadd segítsen. Megnyálazta az ujját és elkezdte dörgölni a foltot, de aztán már a sortom anyagán keresztül a pingám végét csipdeste. Mosolygott is hozzá. Nekilöktem az ülésének. Körülnézett, észrevette-e valaki.

Maga pato, mondtam.

A férfi csak mosolygott.

Maga ocsmány pingaszopó pato, mondtam. A férfi megszorította a bicepszemet, lopva, keményen, ahogy a barátaim szórakoztak a templomban. Nyüsztettem.

Vigyázz a szádra, mondta.

Felálltam és az ajtóhoz mentem. Rafa a tetőre csapott, és ahogy a buszos lassított, a cobrador azt mondta, Ti nem fizettetek.

Dehogynem, mondta Rafa, és kilökött engem a poros utcára. Amikor odaadtam annak a két embernek a pénzét,

a miénket is odaadtam. Fáradt volt a hangja, mintha állandóan ilyen beszélgetésekbe keveredne.

Nem igaz.

Igaz, a kurva életbe. Megvan a viteldíj. Számold csak meg.

Ne is próbálkozz. A cobrador Rafa vállára tette a kezét, de Rafával ezt nem lehetett csinálni. Odakiáltott a buszosnak, Tanítsa meg a fiút számolni!

Átmentünk az úton, be egy banánföldre; a cobrador egyre csak kiabált utánunk, és a mezőn maradtunk, amíg nem hallottuk, hogy a buszos azt mondta neki, Felejtsd el.

Rafa levette a pólóját és azzal legyezte magát, én meg elbőgtem magam.

Egy pillanatig csak nézett rám. Beszari vagy, mondta. Sajnálom.

Mi van veled? Nem csináltunk semmi rosszat.

Mindjárt összeszedem magam. A karommal az orromat fűrészeltem.

Körülnézett, felmérte a terepet. Ha nem fejezed be, itt hagylak. Elindult egy viskó felé, ami szépen rozsdásodott a napon.

Néztem, ahogy eltűnik. A viskóból hangokat hallottam, csengtek, mint a króm. A lábamnál egy halom lerágott csirkecsontot találtak meg a hangyák, és szorgalmasan hurcolták el a maradványokat. Hazamehettem volna, általában ezt csináltam, amikor Rafára rájött a dili, de messze voltunk, nyolc-kilenc mérföldre.

A viskó mögött értem utol. Egy mérföldet gyalogolhatunk; a fejemet hidegnek és üresnek éreztem.

Végeztél?

Igen, feleltem.

Mindig ilyen beszari leszel?

Akkor se emeltem volna fel a fejem, ha maga Isten jelenik meg az égen és hugyozik le ránk.

Rafa kiköpött. Meg kell edződöd. Állandóan bögsz. Szerinted Papi sír? Szerinted sírt az elmúlt hat évben? Elfordult tőlem. Lába gazban ropogott, szárazakat tört.

Rafa megállított egy iskolás fiút kék és sárgásbarna egyenruhában, aki megmutatta az utat. Aztán megszólított egy fiatal anyát, akinek a babája úgy köhögött, akár egy bányász. Egy kicsit még arrébb, mondta a nő, és amikor Rafa rámosolygott, elfordult. Túlmentünk, és egy földműves macsetével a kezében megmutatta, merre a legegyszerűbb visszatalálni.

Rafa megállt, amikor meglátta Ysraelt egy szántóföld közepén. Papírsárkányt reptetett, és a spárga dacára úgy tűnt, mintha nem lenne kapcsolata a távoli, fekete ékkel, ami ide-oda csapdosott az égen. Megjöttünk, mondta Rafa. Kínosan éreztem magam. Mi a fenét kéne csinálnunk?

Maradj mellettem, mondta. És készülj fel, hogy futni kell. Azzal kezembe nyomta a kését, és a szántóföld felé kocogott.

4.

Előző nyáron kővel megdobtam Ysraelt, és abból, ahogyan lepattant a hátáról, tudtam, hogy a lapockáját trafáltam el.

Megcsináltad! Megcsináltad, baszki!, kiabálták a fiúk.

Elölünk futott, és most fájdalomában homorított, mire az egyik fiú majdnem elkapta, de Ysrael összeszedte magát és megiramodott. Gyorsabb, mint egy manguszta, mondta valaki, de igazából még annál is gyorsabb volt. Röhögtünk és folytattuk a kosarazást, és el is feledkeztünk róla, amíg legközelebb a faluba nem jött – akkor abba hagytuk, amit

éppen csináltunk, és megint megkergettük. Mutasd meg az arcod!, kiabáltuk. Hadd lássuk, csak egyszer.

5.

Ysrael jó harminc centivel magasabb volt mindkettőnknél, és mintha azon a szupergabonán hizlalták volna fel, amivel a gazdák Ocoa körül etették az állataikat, és ami miatt a tióm éjjelente nem aludt és irigykedve motyogta, Proxyl-9 takarmány, Proxyl-9 takarmány. Ysrael szandálja merev műbőrből készült, és észak-amerikai ruhát viselt. Rafára néztem, de a bátyám nem hökkent meg.

Figyelj, mondta neki Rafa. A hermanitóm nem érzi jól magát. Megmutatnád, merre van a legközelebbi bolt? Akarok neki venni valamit inni.

Van egy csap nem messze, felelte Ysrael. Fura hangja volt, tele nyállal. A maszkját kézzel varrták kék gyapjúból, látni lehetett a bal szeme körüli heget, egy vörös, viaszos félholdat és a nyakán csorgó nyálat.

Nem vagyunk idevalósiak. Nem ihatunk itteni vizet.

Ysrael behúzta a spárgát. A papírsárkány megdőlt, de egy rántással megigazította.

Nem rossz, mondtam.

Nem ihatjuk meg az itteni vizet. Belehalnánk. És ő már így is beteg.

Mosolyogtam, és közben igyekeztem betegnek látszani, ami nem is volt nehéz, mert csupa por voltam. Láttam, hogy Ysrael végigmér bennünket.

Az itteni víz jobb, mint a hegyekben, mondta.

Segíts, mondta Rafa halkán.

Ysrael egy ösvényre mutatott. Menjetek arra, és megtaláljátok.

Biztos?

Egész életemben itt éltem.

Hallottam, ahogy a műanyag sárkány csapdos a szélben; a spárga sebesen pörgött befelé. Rafa fújt egyet és elindult. Tettünk egy nagy kört, és addigra Ysrael behúzta a sárkányt. Nem helyi tákolmány volt. Külföldön készült.

Nem találtuk meg, jelentette Rafa.

Ennyire hülyék vagytok?

Azt honnét szerezted?, kérdeztem tőle.

Nueva Yorkból. Apámtól.

Ne már! A mi apánk is ott van!, kiáltottam.

Rafára néztem, aki egy pillanatig a homlokát ráncolta. Apánk csak leveleket küldött és olykor karácsonyra inget vagy farmert.

Mi a francnak van rajtad az a maszk?, kérdezte tőle Rafa.

Beteg vagyok, felelte Ysrael.

Dögmeleg lehet.

Nekem nem.

Nem veszed le?

Amíg rendbe nem jövök, addig nem. Nemsokára megműtenek.

Azzal vigyázz, mondta Rafa. A doktorok gyorsabban megölnek, mint a Guardia.

Ezek amerikai doktorok.

Rafa vihogott. Kamu.

Tavasszal megnézték. Jövőre kell mennem műtetre.

Hazudtak. Biztos csak megsajnáltak.

Akkor most megmutassam, hol van a colmado?

Persze.

Kövessetek, mondta, és letörölte a nyálat a nyakáról. A boltban félreállva megvárta, hogy Rafa kólát vegyen ne-

kem. A tulaj a sörkiszállítóval dominózott, fel se nézett, bár Ysraelnek intett. Ugyanolyan vézna volt, mint minden boltos, akivel csak találkoztam. Ahogy mentünk vissza az úthoz, odaadtam a megmaradt kólát Rafának, én meg utolértem Ysraelt, aki előttünk ment. Még mindig szereted a birkózást?, kérdeztem tőle.

Felém fordult, és valami fodrozott a maszk alatt. Honnét tudtad?

Hallottam, feleltem. Az államokban is van birkózás?

Remélem.

Te birkózol?

Jó birkózó vagyok. Majdnem mentem meccsre a Capitalba is.

A tesóm az üveget lengetve röhögött.

Kipróbáljuk, pendejo?

Most nem.

Gondoltam.

Megkopogtattam a karját. A repülők idén nem dobtak le semmit.

Mert még korán van. Augusztus első vasárnapján kezdődik a szezon.

Honnét tudod?

Idevalósi vagyok, mondta Ysrael. A maszk megrezzent. Rájöttem, hogy mosolyog, és akkor a tesóm meglendítette a karját és szétörte a kólásüveget a feje tetején. Az üveg szétrobbant, vastag alja elrepült, akár egy örült monokli, én meg felhördültem, A kurva életbe. Ysrael megbotlott, és nekiment egy kerítésoszlopnak, amit az út szélére állítottak. Üvegszilánkok peregtek le a maszkján. Felém perdült, majd hasra esett. Rafa belerúgott az oldalába. Ysrael meg sem érezte. Két kezével támaszkodott a porban és próbálta felnyomni magát. Fordítsuk a hátára, mondta a tesóm, és megfordítottot-

tuk, úgy löktük fel, mint akik megvesztek. Akkor Rafa lekapta a maszkot és pörögve elhajította a fűbe.

A fiú bal füle csupán csomok volt, és az arcán lévő lyukon át látni lehetett nyelve vastag, eres tömbjét. Ajka nem volt. Feje hátrabillent, szeme befordult, nyakán kidagadtak az erek. Csecsemő volt még, amikor az a disznó beszabadult a házba. A sérülés réginek látszott, mégis hátraugrottam és azt kiáltottam, Rafa, légy szíves, engedd el! Rafa leguggolt, és két ujjal erre-arra forgatta Ysrael fejét.

6.

Visszamentünk a bolt felé, ahol a tulaj meg a kiszállító már vitakoztak, a dominók csörögtek a kezük alatt. Mentünk tovább, és egy vagy talán két óra elteltével megláttunk egy autóbust. Felszálltunk és a végébe mentünk. Rafa összefonta a karját és nézte az elsuhanó földeket és útszéli viskókat, a sebességünkötől szinte megdermedt port, füstöt és embereket.

Ysrael rendbe jön, mondtam.

Nem fogadnék rá.

Rendbe hozzák.

Egy izom rebegett az állkapcsa és a füle között. Yunior, mondta fáradtan, szart se fognak csinálni veled.

Honnét tudod?

Tudom, mondta.

A lábamat az előttem lévő ülés hátának támasztottam, meglökve egy öreg nénit, aki hátranézett. Baseballsapkát viselt, az egyik szeme tejes volt. Az autóbusz Ocoa felé tartott, nem haza.

Rafa jelzett, hogy leszállunk. Futnunk kell, készülj, súgta.

Oké, mondtam.